

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Străinătate
 Pe an cor. 10.—
 Un nr. f. III—

OLTEANUL

INSERTIUNI:
 se primesc cu
 prețuri reduse.
 ~
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 ~
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47, (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 47, (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Chestia analfabeților.

Trăim vremuri grele. Trăim vremuri, când războiul nu să mai poartă cu sulița și pumnalul, și cu iscusința și înțelepciunea. Toate popoarele să sbat azi a ajunge în posesiunea unei culturi, prin ajutorul căreia să poată, mai cu ușurință, înfrunța lipsele și neajunsurile zilnice. Pe terenul economic, financiar, al instrucției, toate au luat o înfățișare deosebită. Toate au luat o înfățișare deamănă de cerințele veacului al XX-lea în care trăim.

Această premenire pe toate terenurile o a adus cu sine cerințele timpului modern. Ne este cunoscut cum strămoșii noștri, brăzdau — ori mai bine zis sgăriau — pământul cu un pluguleț de lemn tras cu 2 bouleni. Azi ce ar fi dacă țărănul român s'ar mulțami a rămânea pe lângă acel sistem vechi de cultivare a țării sale? De bună seamă, că nu ar mai putea suporta sarcinile multe ce i-să impun cu atâta zor. Pământurile au rămas tot aceleași precum au fost și înainte de asta cu secole. Trebuințele însă s'au înmulțit în mod simțit. Așa că după aceeași bucată de pământ trebuie să scoată roadele îndoite, ca de pildă înainte de asta numai cu două decenii. Această nisuiță și necesitate a economilor noștri, de a-și lucra pământul cât mai rațional, nu mai poate fi disconsiderată acum din partea nici unui agricultor. Cred, că e de prisos a mai aduce pilde și despre inovațiunile ce să fac continu pe terenul instrucției, pe terenul financiar, tehnic etc.

E destul a aminti, că trăim în *era reformelor*, în epoca invențiilor și a *premenirii sufletelor și conștiinței naționale*.

Azi nici un popor nu mai e dornic de a vețui, de exemplu, în condițiunile de traiu, cari erau înainte de aceasta numai cu o jumătate de veac, să zicem.

Cu atât mai vârtos poporul românesc, care nu stă pe o treaptă de cultură mai avansată ca alte popoară, va trebui să se smulgă din *besna seculară*, va trebui să rupă legăturile cu trecutul cultural mohorât, care nu să mai potrivește cu actualitatea. Această *premenire* a hainei sufletului nostru să poate face numai prin noi înșine. Să îmbrățișem și să ne împretinim cu toate problemele ce au *menire civilizatoare*...

Una dintre cele mai ponderoase probleme, care să impune cu atâta zor, este *știința de carte*, de care, în împrejurările grele, nu să poate lipsi nici poporul nostru. De atâta ori s'a tot discutat prin jurnale *chestia analfabeților*. A să da adecă celor neștiutori de carte, instrucția necesară pen-a învăța cetitul și scrisul.

O temă aceasta pe cât este de frumoasă de discutat, pe atât este de puțin băgată în seamă. Cu cât să vorbește mai mult despre această problemă, cu atât este mai neglijată. Ceteam — nu tocmai de mult — prin jurnale, un comunicat al „Asociațiunii pentru literatura rom. și cul-poporului român”, plângerea întemeiată, că chestia instruirii analfabeților, este dată aproape cu totul uitării. Era mare însuflețirea — odată — de a se înființa și ținea cursuri de analfabeți, dar pe cât a fost de mare însuflețirea la început, pe atât de repede s'a dat uitării.

... Și e nespun de rușinos faptul, că chiar dintre țărani știutori de carte, nu îndrăgesc lectura, nu voiesc a pătrunde în tainele bogatei și frumoasei literaturi românești. În zilele trecute am fost spectatorul unei priveliști triste, care denotă o degradare spirituală în șirurile țărânilor noastre.

Luasem adecă parte la o producțiunei „muzicală-teatrală” într'o comună din com. Brașovului. Mă atrăsese programul bogat și variat, în firul căruia să găseau cântări de cor și piese literare de valoare netăgăduită. Punctele din program să execută cu

toată acurateța. Mare mi-a fost mirarea când am văzut, că publicul aștepta împacient terminarea programului, care a ținut abia un cias și 3 sferturi. O legitimă indignare a trebuit să mă cuprindă când am auzit pe vre-o câțiva zicând: „*Mai găta-ți cu comediiile voastre, că doar noi am venit să jucăm*“...

Mai înțelegeam aceasta dacă, să întâmpla pe la Huedin ori în Sătmar, unde sentimentul și cultura românească sunt adumbrite ori chiar încătușate de *spiritul strein*.

Din o astfel de *decadență spirituală*, trăgând conclusia ne face a crede, că *maturitatea în gândire* a țărânului român abea acum să află în stadiul începutului.

... La Grecii antici să zice, că trăia un proroc cu numele *Zamolxe*, care le-a adus o credință și o înaintare nouă, credința, că sufletul omului trăiește dincolo de mormânt, și ei erau bucuroși mai presus de orice, de această nouă viață fericită, care să începe după peirea trupului.

O asemenea credință, o credință cu *misiune civilizatoare*, ar trebui să fie infiltrată în inimile noastre, ca adecă munca și stăruința noastră, să nu fie numai vremelnică, ci să-și arunce vâlul cu înrăurință binefăcătoare și asupra posterității. Să fim tari în credința, că vrerile și nisuițele noastre de azi, nu vor fi sfărâmate de dintele vremii viitoare.

... Cu toate că jurnalistica română semnaleză dese cazuri despre indiferentismul țărânului român față de carte și instituțiile noastre de cultură, totuși nu s'ar putea crede, că munca stăruitoare depusă de decenii din partea conducătorilor cu inimă, nu va putea rămânea infructiferă.

Iar în cât privește numărul *analfabeților* (cari nu știu ceti și scrie), trebuie să recunoaștem — cu durere — că și acum este încă conziderabil. Dacă vom scruta după cauzele jaces-tui neajuns, vom ajunge la conclusii dureroase. Întrebând pe cutare sau cutare, care este cauza de a rămăs

fără carte, fără învățătură îți răspunde :

„Apoi Domnule, mai înainte vreme nu erau legile așa întărite ca acum, dacă vream mergeam la școală dacă nu, nu.”

Altul îți răspunde: „Eu am umblat la școală o bucată de vreme și dela un timp m'a luat tata, că zicea, că doar no' să mă facă popă ori dascăl, și așa am uitat și ce știam” . . .

Cam în felul acesta îți răspund toți analfabeții.

Și pagubele și neajunsurile sunt mari pentru toți cei neștiutori de carte. Analfabetul perde procesul la judecată din cauza, că nu a știut *ziua pertractării*. El aleargă pe la alții să îi scrie scrisoarea ce vrea să o trimită la părinți sau la frați. El (neștiutorul de carte) în miliție nu poate avansa. El este umilit și plecat tuturora. Față de cei fără carte, funcționarul și alții, cari știu mânu condeiul sunt adevărați *semi-zei*.

De aici să esplică apoi timiditatea și umilința țaranului român, când intră în cancelaria cutărui scriitoras, care cu o leafă lunară de 40—60 coroane își dă aiere de boer în fața țaranului umilit, voind să facă pe grozavul și atotștiutorul. Acestea sunt tot atâtea constatări scoase din experiența de toate zilele.

Considerând de o pată rușinoasă chestia analfabetismului la noi, României. Această stare culturală înapoiată nu să mai potrivește cu timpul în care trăim.

Într'un număr viitor voi vorbi despre felul înființării cursurilor de analfabeți.

Ghimbășanul.

„Acum ori nici odată.”

A trecut vremea aspră a iernii și a început să se arete din nou soarele cald de primăvară. A trecut timpul unei munci liniștite retrase și necunoscute și a sosit vremea, când munca ne-am dezvoltat-o 'n iarnă să iasă la iveală, să se arete întoată înfățișarea și măreția ei. Pan'acum din cauza frigului am lucrat numai pela vetrele noastre povățuind și dând sfaturi înțelepte, celor cari ne călcau pragul căsii, de aci 'nainte trebuie să ne părăsim casele, trebuie să ieșim la larg și acolo să muncim cu tot sufletul și cu toată dragostea creștinească, ce-o avem față de cel lipsit și rămas în întunec.

A sosit vremea, când tot ce ne-am pus în gând să facem și plănuim în nopțile lungi de iarnă, să înfăptuim, să dăm gândurilor noastre trup ca 'n chipul acesta să ne facem datoria sf., ce o avem față pe națiune și față de noi înșine.

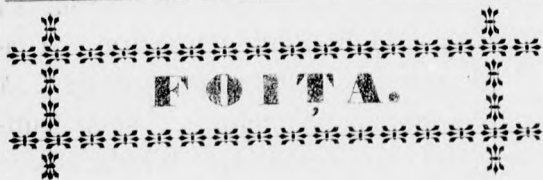
Credeam, că nu mai trece odată iarna, pentru-ca să ne aruncăm din nou în valurile vieții, să îndemnăm, sfătuim, să muncim nu numai cu dorul și cu vorba, ci mai ales cu fapta și acest prilej de mult dorit e aici. Acum ne putem pune, iar pe o muncă întinsă și roditoare, pe o muncă îmbelșugată. Dacă ne-au făcut dorința în timpul ernii, învățând pe cei ne învățați, sfătuind pe cei nepricepuți și ajutorând pe cei lipsiți, urmează ca și de acum înainte să ne facem datoria ce-o avem față de seamănu și de aproapele nostru. Avem atâtea de is-

prăvit, cât nu trebuie să pierdem nici o clipă, nici un moment fără muncă, fără lucrare.

Știu, că numai în noi ne e toată nădejdea, toată speranța unui viitor mai bun și mai de suferit. Pentru aceea trebuie să ne îngrijim, să căutăm toate mijloacele, să mișcăm toate pietricelele, să cercăm toate căile, cari duc la întărirea și bunăstarea poporului nostru. Minte să se ocupe 'ncontinuu cu nevoile țaranului nostru limba să grăiască 'ntr'una despre năcazurile atât trupești, cât și sufletești ale fratelui nostru rămas la coarnele plugului și toate ale noastre să nu dorească alte plăceri să nu umble după alte lucruri, să nu caute alte ocupațiuni decât numai acelea, cari țintesc la ridicarea și 'nălțarea neamului nostru. În vorbele, faptele și gândurile noastre să nu ne ocupăm cu altceva, decât cu mizeria și sărăcia noastră. Dacă pan' acum am putut trăi și cu mai puțină lumină și deșteptare, de aci 'nainte nu mai putem, căci tot neamul țintește și pășește spre lumină, deșteptare și cultivare. De voim să ținem pas cu celelalte popoare, trebuie deci să ne mișcăm și lucrăm și noi pentru ridicarea poporului nostru.

Fiecare poate și trebuie să lucreze ceva pentru înaintarea neamului nostru.

Învățătorii se s'apuce de luminarea și trezirea minții poporului, preotul să-și deie toată silința de a smulge din inimele țaranilor germenele, sămânța, rădăcina păcatelor și a fărădelegilor, și în locul acelora să planteze sămânța faptelor bune, virtuților creștinești și ale faptelor eroice



Înapoi...

Ne duce doru 'n codrii
Sub streșine de brazi,
Să mulcomiească glasul
Durerilor de azi.

Lăsăm acasă plugul
Și-ogorul ne-arat;
Lăsăm pustie casa,
Pustiul ni-e 'ntregul sat.

Și coasa văduvită
De florile de fân,
În podul surii doarme
Uitată de stăpân.

Fântână 'și leagă strajă
De cumpăna de sus,
Să vadă și să-i spună:
Stăpânii cum s'au dus.

Cum merg bătrâna ușă
So vaietă prelung.

Se uită, strigătele-i
În cale de i ajung.

Se trag la codrii iară
Copiii lui Mihai
Să-asculte, ce le-a spune
Îmbătrânitul crai!

Junior.

Ultima poveste.

De: Maria Blaskó.

Urmare și fine.

— Fiindcă bunul D-zeu m'a chemat.
— Când?
— Prin Dl Doctor m'a înștiințat.
— Cum! Te rog tătucă, spune-mi cum te-a înștiințat?

— Nu-ți aduci aminte puiule? Batista tătuchi a fost albă curată, când de-odată a devenit plină de pete mici și roși. Vezi acestea a fost literile bunului D-zeu; din acelea a cetit Dl Doctor dorința lui D-zeu prin care mă chiamă la sine.

— Pentru aceia acum trebuie să mergi?
— Da, trebuie să merg.

— Tătucă...! Tătucă dragă, eu plâng... și dacă mergi eu 'ncontinuu voi plânge și pururea voi striga: tătucă, vină înapoi!

— Puiul meu, ingerașul meu, sufletul meu, nu e iertat să plângi! Acolo mi-a fi bine mie, iară bunul D-zeu s'ar mânia tare de nu aș voi să merg. Iară de vei fi bun atunci odată-odată și pe tine te va chema acolo bunul D-zeu. Pană atunci însă, în toată seara, după ce să întunecă va veni tătucu la patul tău mic și pe tine care dormi liniștit te va săruta și-ți va povesti multe lucruri frumoase. Iară dimineața, când te vei trezi, dacă ai visat ceva frumos vei ști, că tătucu ți-a povestit.

— Tătucă! — Tu plângi!?

— Nu scumpule, numai ochii i-mi lăcrămiează.

— Pentru ce tătucă dragă? Ce te doare? Arată-mi, ca să sărut ce te doare.

— Mă doare ingerașule. Mă doare mima. Aici draguță. Așa-asa. Sărută pe tătucu, puiul meu, pui. Scumpul meu! Copilașul meu bun! Nu începe și tu acum a plânge. Vezi, acum nu mă mai doare.

Acum nici nu mai plâng. Ba nu vezi că rād. Vezi cum rāde tătucu, încât și lăcrămile îi curg.

— Tătucă dragă, eu nu plâng, numai tu iubește-mă. Nu merge nicăirea, însă dacă bunul D-zeu se mânia, atunci totuși mergi. Eu nu voi plânge, voi fi bun iară de va plânge mama, eu o voi mângăia-o. În

Advocații să ferească poporul de dușmanii mulți, ce i s'au pus în calea luminării și deșteptării sale, medicii (doftorii) să-l scape de boalele, ce-i zdruncină sănătatea atât trupească, cât și sufletească, instituțiile să se trudească întru bunăstarea și întărirea economică a neamului nostru.

Toți punându-ne credința 'n D-zeu și 'n viitorul de aur al neamului să muncim pentru biserică, școala și poporul nostru.

Acesta să ne fie programul muncii pe viitor.

Acum deci, pe lucru cu toată dragostea, cu tot sufletul, ori atunci... nici odată.

— s —

Un răspuns

la chestia portului nostru.

Să-ți răspund, sorioară dragă, mai întâi la întrebarea ta, că de câteori am îmbrăcat eu costum il românesc, cu toate că-l am, (zău bine mai atins!). Ușor de socotit. Dacă aș număra petrecerile la cari am luat parte, împărțindu-le în două, pe cele la cari am fost în toaletă de o parte și pe cele la cari am fost în costum de alta, părțile ar fi aproape egale.

Întrebarea asta, de altfel, mi-am pus-o și eu atunci când am scris șirele întrebătoare către semenele mele. Firește, răspunsul n'a fost în deajuns satisfăcător și 'n gând luai hotărârea energică de-a nu mai merge la petreceri de cât numai în costum.

Nu mi-a fost însă intenția de-a spovedi, sau a face reproșuri fie-cărei d-șoare în parte, pentru-că nu îmbracă costumul românesc, ci voiam să spicuiască cât mai multe păreri, cât mai multe scuze, ca apoi, eliminând părțile greșite, să hotărâșm îmbrăcarea, aproape numai a costumașului nostru.

toată seara voiu ruga pe bunul D-zeu, să te trimită la mine, ca să-mi povestești. Bine a fi?

— Bine, bine scumpule. Tu-mi ești copilășul cel bun. Tătuca, te iubește pe tine foarte tare, totdeauna va veni la tine și-ți va povesti. Iară dacă voiești și acum ți-a povestit o poveste frumoasă... frumoasă.

— Cum să nu voiesc... te rog spune-mi-o.

— Î-ți povestesc ceva foarte frumos. Însă scumpul meu, mai întâiu trebuie să-mi promiți ceva. Promite-mi, că aceasta poveste nu o vei uita nici odată, ci în toată seara tu și-o vei povesti-o ție și o vei ști-o și atunci când vei fi bărbat în etate. Promiți-mi?

— Tătuca nu o voiu uita-o. În toată seara și dimineața, când mă voi ruga o voiu povesti-o bunului D-zeu. Și așa e tătuca dragă, că atunci și tu o vei auzi.

— De sigur, că o voiu auzi. Tătuca va și griji, ca să nu o uiți nici odată. Iară acum îngerașul meu ascultă!

A fost odată, că de nu ar fi fost nu s'ar povesti, a fost odată o țară minunată. Țara aceasta se numia țara visului, fiindcă tot ce era în dansa, tot din vis era țesut. Din fășii de visuri aurii și arginții erau țesute chiar și inima zânelor, cari locuiau în această țară. Acolo tot așa a fost de fru-

mos, încât numai visa să poate așa ceva. Stelele străluceau mai tare, ca cel mai frumos diamant, poamele mai dulci ca mierea, iară cântecul paserilor mai minunat, ca ori ce muzică. Florile au fost curate, albe strălucitoare, ca neaua, iară zănele cu inima de vis așa de frumoase și bune, ca îngerii bunului D-zeu.

Oamenii de pe pământ nu au știut nimic despre țara aceasta. Odată numai, cum, cum nu, poate din întâmplare, bunul D-zeu a dat unui fecior de împărat o astfel de inimă, ca zânelor din țara visului. O inimă de vis frumoasă și curată. Oamenii nici nu au observat, că acest fecior de împărat are inimă de vis, ba ce-e mai mult nici dânsul nu a știut. Chiar așa a fost, ca și ceilalți oameni, ca un simplu fecior de împărat. Însă chiar fiindcă a avut inimă de vis în fiecare noapte a visat fel și fel de visuri frumoase și pentru aceia toate așa de frumoase a dorit să le vadă în lumea aceasta precum le-a visat. A și căutat, în toate a căutat cei mai frumos, însă vai, nu a aflat.

Într-o noapte a visat, că a auzit un cântec frumos de pasăre. Dimineața a și pornit, cercetând deșisul codrilor și-a sângerat picioarele, și-a rănit mâinile însă totuși nu a putut auzi un așa cântec frumos. În-

taluri și fonduri, enorme și împart dividende, tantieme și remunerațiuni, se cuvine ca și la praznicul de împărțire al câștigului băncile să-l facă pătaș cu ceva din grămăjoara adunată mare parte și cu conlucrarea lui.

Mulți vor susține, că n'avem motiv să ne plângem în privința aceasta, căci institutele noastre financiare împart din veniturile lor, an de an sume considerabile pentru scopuri de binefacere. Da, e adevărat, în comparație d. ex. cu băncile ungurești, cari nu jefesc nimic pentru scopuri culturale, (și totuși se îmbulzește poporul Român la ele), băncile noastre dau destul; durere numai că distribuirea cvotei de binefacere se face în multe părți fără un plan binechibzuit, fără a ținea samă de necesitățile clientelei, a poporului țaran. — Durere — ?

De partea cea mai mare a cvotelor culturale și de binefacere ale băncilor noastre se împărțesc mai ales intelectualii, iar poporul țaran numai indirect. S'au nici de cât și câte nu s'ar putea face prin o distribuție mai rațională a cvotelor culturale! „Asociațiunea“ d. ex. a adus în anul acesta inportanta hotărâre de a contribui în măsură cât mai mare la împrăștierea luminii, a științei de carte în păturile largi ale poporului, înființând „Biblioteca populară a Asociațiunii“, anume scrisă în graiul și pentru înțelesul țărâniei. Aceasta bibliotecă constatătoare din 11 volume, „Asociațiunea“ o trimite pentru bagatela taxă de K 2 la an, gratuit tuturor membrilor ei. E evident, că aceasta este o înlesnire, cum nu se poate mai mare. Și totuși din marea mulțime de Români, abia s'au aflat vre-o 4000, cari să voiască a beneficia de acest mare favor. Cauza deoparte indiferentismul nostru căci cărturarii, despărțămintele și toți cei chemați nu au agitat destul în favorul acestei biblioteci, și poate mulți nici nu și-au dat deajuns seama de importanța ei, — iar pe de altă parte și împrejurarea, că țărâniea noastră prea împovărată, cu tot soiul de biruri, care de care mai grele, (și pedepse fără nici o cruțare), nu este în stare să mai cheltuiască și pentru taxa de membru pe la

taluri și fonduri, enorme și împart dividende, tantieme și remunerațiuni, se cuvine ca și la praznicul de împărțire al câștigului băncile să-l facă pătaș cu ceva din grămăjoara adunată mare parte și cu conlucrarea lui.

Mulți vor susține, că n'avem motiv să ne plângem în privința aceasta, căci institutele noastre financiare împart din veniturile lor, an de an sume considerabile pentru scopuri de binefacere. Da, e adevărat, în comparație d. ex. cu băncile ungurești, cari nu jefesc nimic pentru scopuri culturale, (și totuși se îmbulzește poporul Român la ele), băncile noastre dau destul; durere numai că distribuirea cvotei de binefacere se face în multe părți fără un plan binechibzuit, fără a ținea samă de necesitățile clientelei, a poporului țaran. — Durere — ?

De partea cea mai mare a cvotelor culturale și de binefacere ale băncilor noastre se împărțesc mai ales intelectualii, iar poporul țaran numai indirect. S'au nici de cât și câte nu s'ar putea face prin o distribuție mai rațională a cvotelor culturale!

„Asociațiunea“ d. ex. a adus în anul acesta inportanta hotărâre de a contribui în măsură cât mai mare la împrăștierea luminii, a științei de carte în păturile largi ale poporului, înființând „Biblioteca populară a Asociațiunii“, anume scrisă în graiul și pentru înțelesul țărâniei. Aceasta bibliotecă constatătoare din 11 volume, „Asociațiunea“ o trimite pentru bagatela taxă de K 2 la an, gratuit tuturor membrilor ei. E evident, că aceasta este o înlesnire, cum nu se poate mai mare. Și totuși din marea mulțime de Români, abia s'au aflat vre-o 4000, cari să voiască a beneficia de acest mare favor. Cauza deoparte indiferentismul nostru căci cărturarii, despărțămintele și toți cei chemați nu au agitat destul în favorul acestei biblioteci, și poate mulți nici nu și-au dat deajuns seama de importanța ei, — iar pe de altă parte și împrejurarea, că țărâniea noastră prea împovărată, cu tot soiul de biruri, care de care mai grele, (și pedepse fără nici o cruțare), nu este în stare să mai cheltuiască și pentru taxa de membru pe la

taluri și fonduri, enorme și împart dividende, tantieme și remunerațiuni, se cuvine ca și la praznicul de împărțire al câștigului băncile să-l facă pătaș cu ceva din grămăjoara adunată mare parte și cu conlucrarea lui.

Mulți vor susține, că n'avem motiv să ne plângem în privința aceasta, căci institutele noastre financiare împart din veniturile lor, an de an sume considerabile pentru scopuri de binefacere. Da, e adevărat, în comparație d. ex. cu băncile ungurești, cari nu jefesc nimic pentru scopuri culturale, (și totuși se îmbulzește poporul Român la ele), băncile noastre dau destul; durere numai că distribuirea cvotei de binefacere se face în multe părți fără un plan binechibzuit, fără a ținea samă de necesitățile clientelei, a poporului țaran. — Durere — ?

De partea cea mai mare a cvotelor culturale și de binefacere ale băncilor noastre se împărțesc mai ales intelectualii, iar poporul țaran numai indirect. S'au nici de cât și câte nu s'ar putea face prin o distribuție mai rațională a cvotelor culturale!

„Asociațiunea“ d. ex. a adus în anul acesta inportanta hotărâre de a contribui în măsură cât mai mare la împrăștierea luminii, a științei de carte în păturile largi ale poporului, înființând „Biblioteca populară a Asociațiunii“, anume scrisă în graiul și pentru înțelesul țărâniei. Aceasta bibliotecă constatătoare din 11 volume, „Asociațiunea“ o trimite pentru bagatela taxă de K 2 la an, gratuit tuturor membrilor ei. E evident, că aceasta este o înlesnire, cum nu se poate mai mare. Și totuși din marea mulțime de Români, abia s'au aflat vre-o 4000, cari să voiască a beneficia de acest mare favor. Cauza deoparte indiferentismul nostru căci cărturarii, despărțămintele și toți cei chemați nu au agitat destul în favorul acestei biblioteci, și poate mulți nici nu și-au dat deajuns seama de importanța ei, — iar pe de altă parte și împrejurarea, că țărâniea noastră prea împovărată, cu tot soiul de biruri, care de care mai grele, (și pedepse fără nici o cruțare), nu este în stare să mai cheltuiască și pentru taxa de membru pe la

taluri și fonduri, enorme și împart dividende, tantieme și remunerațiuni, se cuvine ca și la praznicul de împărțire al câștigului băncile să-l facă pătaș cu ceva din grămăjoara adunată mare parte și cu conlucrarea lui.

Mulți vor susține, că n'avem motiv să ne plângem în privința aceasta, căci institutele noastre financiare împart din veniturile lor, an de an sume considerabile pentru scopuri de binefacere. Da, e adevărat, în comparație d. ex. cu băncile ungurești, cari nu jefesc nimic pentru scopuri culturale, (și totuși se îmbulzește poporul Român la ele), băncile noastre dau destul; durere numai că distribuirea cvotei de binefacere se face în multe părți fără un plan binechibzuit, fără a ținea samă de necesitățile clientelei, a poporului țaran. — Durere — ?

De partea cea mai mare a cvotelor culturale și de binefacere ale băncilor noastre se împărțesc mai ales intelectualii, iar poporul țaran numai indirect. S'au nici de cât și câte nu s'ar putea face prin o distribuție mai rațională a cvotelor culturale!

„Asociațiunea“ d. ex. a adus în anul acesta inportanta hotărâre de a contribui în măsură cât mai mare la împrăștierea luminii, a științei de carte în păturile largi ale poporului, înființând „Biblioteca populară a Asociațiunii“, anume scrisă în graiul și pentru înțelesul țărâniei. Aceasta bibliotecă constatătoare din 11 volume, „Asociațiunea“ o trimite pentru bagatela taxă de K 2 la an, gratuit tuturor membrilor ei. E evident, că aceasta este o înlesnire, cum nu se poate mai mare. Și totuși din marea mulțime de Români, abia s'au aflat vre-o 4000, cari să voiască a beneficia de acest mare favor. Cauza deoparte indiferentismul nostru căci cărturarii, despărțămintele și toți cei chemați nu au agitat destul în favorul acestei biblioteci, și poate mulți nici nu și-au dat deajuns seama de importanța ei, — iar pe de altă parte și împrejurarea, că țărâniea noastră prea împovărată, cu tot soiul de biruri, care de care mai grele, (și pedepse fără nici o cruțare), nu este în stare să mai cheltuiască și pentru taxa de membru pe la

taluri și fonduri, enorme și împart dividende, tantieme și remunerațiuni, se cuvine ca și la praznicul de împărțire al câștigului băncile să-l facă pătaș cu ceva din grămăjoara adunată mare parte și cu conlucrarea lui.

Mulți vor susține, că n'avem motiv să ne plângem în privința aceasta, căci institutele noastre financiare împart din veniturile lor, an de an sume considerabile pentru scopuri de binefacere. Da, e adevărat, în comparație d. ex. cu băncile ungurești, cari nu jefesc nimic pentru scopuri culturale, (și totuși se îmbulzește poporul Român la ele), băncile noastre dau destul; durere numai că distribuirea cvotei de binefacere se face în multe părți fără un plan binechibzuit, fără a ținea samă de necesitățile clientelei, a poporului țaran. — Durere — ?

De partea cea mai mare a cvotelor culturale și de binefacere ale băncilor noastre se împărțesc mai ales intelectualii, iar poporul țaran numai indirect. S'au nici de cât și câte nu s'ar putea face prin o distribuție mai rațională a cvotelor culturale!

„Asociațiunea“ d. ex. a adus în anul acesta inportanta hotărâre de a contribui în măsură cât mai mare la împrăștierea luminii, a științei de carte în păturile largi ale poporului, înființând „Biblioteca populară a Asociațiunii“, anume scrisă în graiul și pentru înțelesul țărâniei. Aceasta bibliotecă constatătoare din 11 volume, „Asociațiunea“ o trimite pentru bagatela taxă de K 2 la an, gratuit tuturor membrilor ei. E evident, că aceasta este o înlesnire, cum nu se poate mai mare. Și totuși din marea mulțime de Români, abia s'au aflat vre-o 4000, cari să voiască a beneficia de acest mare favor. Cauza deoparte indiferentismul nostru căci cărturarii, despărțămintele și toți cei chemați nu au agitat destul în favorul acestei biblioteci, și poate mulți nici nu și-au dat deajuns seama de importanța ei, — iar pe de altă parte și împrejurarea, că țărâniea noastră prea împovărată, cu tot soiul de biruri, care de care mai grele, (și pedepse fără nici o cruțare), nu este în stare să mai cheltuiască și pentru taxa de membru pe la

O PROPUNERE.

Băncile noastre s'au înființat, își susțin și bazează dreptul de existență în partea cea mai mare pe titlul, că sunt instituțiuni naționale, cu menirea înaltă și frumoasă de a contribui la ridicarea nivelului moral, material și cultural al poporului român.

Astfel ele chiar dela înființarea lor sunt datoare a lucra din toate puterile pentru îndeplinirea acestor angajamente etice naționale, de a veni în ajutorul țărânului, cu toate mijloacele ce le stau la dispoziție.

În ajutorul țărâniei, respective al clientelei lor pot veni băncile mai întâi, prin credit culant și ieftin, servindu-i și cu sfaturi binevoitoare, isvorite din dragostea și iubirea lor părintească, față de multele necazuri, ce le apasă umerii.

Și aceasta fără îndoială că o și fac toate băncile românești.

Atâta însă nu este destul. Prin aceasta încă nu s'au achitat pe deplin de angajamentul lor de a servi de instituțiuni naționale.

Dacă băncile se susțin din partea poporului, cu ajutorul căruia ele adună capi-

*) Redacția are în vedere ca fotografiile să se tipărească în supliment pe hârtie bună, și nu în coloanele foaiei, cum am anunțat în Nr. trecut al foaiei noastre.

tr'altă noapte a visat, că a văzut o floare frumoasă, albă ca neaua. Flămând și însetat a parcurs câmpiile; a căzut jos de osteneală; din nou s'a sculat a pornit să caute cea mai frumoasă floare, însă — durere — nici una nu a fost așa de frumoasă, ca cea visată. A treia noapte a visat o stea strălucitoare ca diamantul. Trezându-se, s'a și grăbit la munte, a umblat încoace și încolo, unde numai a putut ajunge, ba a mers și mai departe, ca acolo în apropierea bolții cerești să caute steaua cea frumoasă. Însă totul a fost în zadar, nici o stea nu a avut așa o lumină așa de minunată. În sfârșit a visat o fată frumoasă cu părul de aur, o zână cu ochi vineți, care avea ca și dânsul inimă de vis. A și aflat o fată de împărat așa de frumoasă ca zâna visată, însă când a dus-o în curtea împăratească a observat, că nici aceasta nu are inimă de vis. Aceasta nu caută ce e mai frumos; ea să îndestulește cu florile naturali, cu cântarea simplă, cu stelele ordinari, ea nu s'a îndatinat a visa așa visuri frumoase.

Observând aceasta ficiorul de împărat a devenit foarte trist. S'a ostenit de atâta căutare. Însă înzădar s'a intristat, nu a fost cine să-l mângâie; înzădar a plâns nu a fost cine să-i sărute lacrimile, așa precum mi-ai sărutat tu mie mai înainte, scumpule.

„Asociațiune“. Și totuși cât de dornici sunt țărani după știința de carte, după veștile ce i-le aduce slova! Cu cât drag se adună în curtea popei, ori a dascălului, ca să audă vești din lumea mare.

Importanța acestei porniri a „Asociațiunii“ nu se poate nega. Această activitate a ei, e îndreptată — ca cele mai multe — numai în interesul țărânilor, a clientelei băncilor. Și în direcția aceasta băncile noastre au datoriat ai da tot sprijinul, că sprijinesc indirect însuși poporul. Și iată cum :

Fiecare institut financiar românesc să destineze din cvota de binefaceri o sumă oarecare, numai pentru biblioteca populară a „Asociațiunii“, plătind taxa de membru ajutător la cel puțin 50 membrii, — țărani de cinste, cu știință de carte, dar mai săraci, — din cercul lor de activitate. În modul acesta cele vre-o 200 bănci câte avem, jertfind fiecare neînsemnata sumă de câte K 100, ar aduce „Asociațiunii“ la vre-o 10.000 de membrii ajutători, iar învățăturile frumoase, bune, alese și într'un frumos graiu scrise, ar pătrunde în toate colțurile locuite de poporul român, aducând cu ele lumină, și o nouă viață.

Și e destul, ca să o facă aceasta băncile numai un an, doi, la început, până începe a se desvolta în țaran și mai mult dragostea de carte, (cărțurari de acum și așa nu mai cetesc că sunt dobă de carte) și începe a pricepe rostul „Asociațiunii“ în direcția aceasta, și mai târziu vor veni țărani singuri și se vor înștiința, și-și vor plăti taxa de membru ajutător la „Asociațiune“, numai ca să poată beneficia de favorurile, ce le-o oferă Biblioteca „Asociațiunii“.

Acum e timpul cel mai potrivit ca băncile noastre să pornească o acțiune în direcția aceasta — spre ridicarea nivelului cultural al clientelei lor și spre a-l feri de marfa proastă, de cărțile otrăvitoare și scumpe, cu cari negustorașii străini îmbăcesc satele noastre.

„Rev. Ec.“

E. T.

În sfârșit bunul D-zeu s'a îndurat de sermanul și tristul fecior de împărat, cel cu inima de vis. Ca să-l mângăie, i-a trimis un îngerăș, cu părul blond, cu fața rumenă, cu ochii zimbitori, cu o gură frumoasă ca tine puiul meu.

La aceasta feciorul de împărat nu a mai plâns, ci a fost fericit. A iubit foarte tare pe îngerășul seu cel micuț, l'a grijit ca pe ochii din cap, ca nu cumva sărutându-l să-i vatăme inima de vis, căci atunci și îngerășul cel mic ar visa în continu visuri frumoase, trezându-se ar căuta întru toate cei mai frumoși, și-ar răni picioarele de pietrele cei vor sta în drum din care cauză s'ar supăra și ar plânge, iară în sfârșit ar cădea jos de ostenit.

Pentru aceia feciorul de împărat cu inima de vis, numai cu grije își săruta îngerășul. Însă nu mult l'a sărutat. Fiindcă de grija cea mare, de lucrul cel mult, de căderile și de întristările celea multe așa s'a ostenit, încât bunul D-zeu l'a chemat să se odihnească, așa precum îl chiamă acum pe tătucă.

Bucuros ar fi mers feciorul de împărat, însă i-a părut foarte rău după îngerășul seu. Era foarte îngrijat despre soarta dânsului, căci așa a fost de plăcut, așa a fost de bun încât să potea susținea, că a împrumutat deja ceva din inima de vis.

Petrecere cu jocuri naționale în Sibiu.

Comitetul central al „Asociațiunii“, voind să înmulțească mijloacele materiale pentru întreținerea și înzestrarea „Muzeului Asociațiunii“, a decis ca în fiecare an să aranjeze o petrecere în costume și cu jocuri naționale. Aceste petreceri sunt și mijloace potrivite pentru a cultiva portul național și minunatele noastre jocuri țărănești, față de cari în timpul din urmă se arată un interes tot mai mare.

În anul acesta petrecerea aranjată de „Asociațiune“ cu concursul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ va fi la 5 Martie n., în sala Casei societății din Sibiu. Venitul petreceri se va întrebuința pentru înzestrarea Muzeului Asociațiunii. De aceea sperăm, că toți membrii Asociațiunii se vor grăbi a-și răscumpăra biletul de intrare. Toate contribuțiile se vor trimite oficiului de casă al Asociațiunii, Sibiu (Nagyszeben) str. Șaguna nr. 6.

La petrecere toate dansatoarele vor fi obligate a se prezenta în costum național. Costumele cele mai frumoase și mai originale vor fi premiate cu trei premii și anume: premiul I. va fi un covor, premiul al II-lea o periniță și al III-lea un săculeț, toate trei cu motive naționale, lucrate în școala de industrie a „Reuniunii femeilor române din Sibiu“. Premiile se vor împărți, în cursul pauzei, de o comisie anume aleasă, numai între costumele dela noi, fiindcă scopul e să se scoată la iveală frumusețea și originalitatea acestor costume. Doamnele și d-șoarele se pot însă, prezenta și în costume din România și din celelalte provincii românești.

La începutul petrecerii — la oarele 8 precis — se vor dansa următoarele jocuri naționale de membri societății „Hora“ : 1. Hora trocărăscă, 2. Zuralia, 3. De doi, 4. Brău, 5. Crăița, și 6. Hora fetelor. Repetițiile acestor jocuri se fac cu zor și desigur că vor fi punctul ce mai atractiv al petrecerii. În pauză teologii seminarului Andreian vor juca Bătuta și Călușerul.

Însă bunul D-zeu la mângăiat. Odată feciorul de împărat a visat un vis frumos. A văzut ceva sublim; în aceasta sublimitate a văzut strălucind, într'o ceață alburie chipul țarei celei de vis. A auzit cântarea cea mai frumoasă, a văzut stelele cele mai strălucitoare, celea mai frumoase flori albe precum și zinele minunate cu inima de vis, cari așa au fost de bune, ca îngerii lui D-zeu. Împăratul țarei visului a zimbitor cătră dânsul zicându-i :

— Vezi dragul meu, eu ți-am trimis inima de vis. Și fiindcă ai îngrijit-o bine, între suferințele și întristările celea multe totdoamna ai căutat ce e mai frumos, pentru aceia acum te premiez. Aici ai să vii să odihnești unde pururea ai să rămâi, în țara aceasta frumoasă în care numai aceia pot veni a căror inimă e așa de frumoasă și curată, ca inima de vis a zănelor mele.

Când s'a trezit feciorul de împărat nu s'a supărat mai mult și nici nu și-a mai t' emut îngerășul, ci înainte de a pleca l'a îmbrățișat sărutându-l, precum eu te îmbrățișez pe tine, și însuflându-i inima sa de vis. Apoi l'a povestit, așa precum tătucă i-ți povestește acum ție, ia povestit întregă viața sa. La sfârșit ia zis :

— Angerașul meu, promite-mi, că vei grijii de inima de vis. Promite-mi, că

Biletele pentru petrecere se vând la librăria Archidiecezană și seara la cassă.

Tot în ziua de 5 Martie n. va fi șezătoarea literară a scriitorilor români.

Șezătoarea literară a scriitorilor rom.

În 5 Martie n. a. c. scriitorii români vor ținea prima șezătoare literară în Ardeal. Cu ocazia petrecerii cu jocuri naționale ce o aranjază „Asociațiunea“ cu concursul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“, va fi deci și o frumoasă manifestație literară, cum n'a mai fost până acum la noi.

În ziua de 5 Martie n. a. c. toți scriitorii ce se vor întâlni în Sibiu se vor duce în corpore la biserica catedrală, ca să asculte sf. liturghie. la oarele 11 a. m., vor ținea șezătoarea literară în sala festivă a „Muzeului Asociațiunii“. Până acum s'au anunțat că vor lua parte la șezătoare următorii scriitori : I. Agârbicianu, M. Cunțan, Victor Eftimiu, Em. Gârleanu, Octavian Goga, Corneliu Moldovan, D. Nanu, Cincinat Pavelescu, din Ramură (Herz). Mihail Sadoveanu, și Caton Theodorian.

Programul amănunțit al șezătorii se va stabili mai târziu.

După șezătoare în restaurantul Brote, va fi un banchet al scriitorilor, la care poate participa cine vrea.

Seara se vor duce toți scriitorii la petrecerea Asociațiunii din Casa Societății.

Fiind un prilej rar de a vedea atâția scriitori împreună, credem că publicul românesc din toate părțile va alerga la Sibiu, ca să ia parte la aceasta sârbătoare literară.

NGUTAȚI.

— În ziua de 28 Faur st. n. a. c., d-l Dr. Nicolae Șerban, deputat dietal, s'a prezentat la redactorul responsabil al foaiei maghiare „Fogaras és Vidéke“ librarul David Thierfeld, cerându-i deslușiri, referitor la unele

în toate vei căuta ce e mai frumos, cântarea cea mai armonioasă, steaua cea mai strălucitoare, floarea cea mai albă, inimile celea mai bune. Pururea caută ce e mai frumos, chiar și de vei suferi mult, de ți se vor veșteji rozele de pe fața ta, de gura ta mică va uita ca să mai rădă sau în locul zimbetului tău draguț îți vor lăcrăma ochii tăi cei frumoși. Iară odată și pe tine te va chema acel împărat puternic în țara cea frumoasă, unde stelele-s strălucitoare, florile albe, inimile curate și visurile celea mai frumoase...

— Mai departe tătucă? Cum e mai departe?

— Nu este mai departe. Feciorul de împărat cu inima de vis s'a dus, însă că îngerășul seu ținutu-sa promisiunea nu știu fiindcă îngerășul încă nu a crescut și acum e tot așa de zimbitor, cu fața rumenă, ca tine puiul meu.

— Ce poveste frumoasă tătucă! Li vede, că nu o voi uita nici odată.

— Nici să nu o uiți, puiul meu, căci atunci când vei fi bărbat și când și ție îți va suna oara, ca să mergi, atunci tătucă va veni după tine și va vedea totodată, că învățata-i bine povestea aceasta.

V. J. Dancu.

le atacuri ce i-s-au făcut în numita foaie. Neobținând deslușiri categorice, d-l Dr. Șerban a regulat pe numitul „redactor responsabil“ David Thierfeld cu — biciușca, în propria-i prăvălie. La o jumătate de oră după aceea, d-l Dr. Șerban, trecând pe dinaintea prăvăliei lui Thierfeld, funcționarii comerciali ai acestuia — cinci la număr — i-au ținut calea înarmați cu ciomege. Smulgând un cârlig de închis rolete din mâna unui funcționar, d-l Dr. Șerban s'a apărut îmbrăștiindu-i pe voinicșii.

— **Petreckeri.** Comitetul central al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« are onoarea a va invita la petrecerea cu jocuri naționale ce se va aranja cu concursul reuniunii femeilor române din Sibiu. Duminecă, la 5 Martie, n. 1911, în »Gesellschaftshaus« din Sibiu. Jocurile naționale se vor dansa de membrii societății »Hora«. Pentru toate dansatoarele costumul național e obligator. Costumele cele mai originale și cele mai frumoase vor fi premiate. Prețul de intrare: de persoană 4 cor., loja rangul I. 25 cor., loja rangul II. 18 cor., loja sub balcon 12 cor. Începutul la oarele 8 seara. Venitul curat al petrecerii e destinat pentru înzestrarea »Muzeului Asociațiunii«. Toți membrii »Asociațiunii« sunt rugați să binevoiască a sprijini reușita acestei petreceri. Contribuțiile să se trimită oficiului de casă al Asociațiunii »Sibiu (Nagyszeben), str. Șaguna Nr. 5 (După ce în diferite rânduri s'au luat hotărâri ca publicațiuni, invitări etc., românești, să se facă în tipografie românească și dureri, vedem, că însași »Asociațiunea« cel mai înalt focal de cultură românească și-a tipărit această invitare în tipografie străină. Pentru ultima dată dăm loc în coloanele foaiei noastre aștorfel de invitări. N. Red.)

— Tinerimea română din Galați va invita cu toată stîmă la Producțiunea teatrală ce o va aranja Sâmbătă în 19 Februarie (4 Martie) 1911 în sala cea mare a birtului comunal din loc. Incepulul la 7 $\frac{1}{2}$ oare seara. Pentru comitetul aranjator: Traian Păcală Petru Tănase, George Bruda. Prețul de intrare: locul I.: 1. cor. 20 fil. locul II.: 80 fil. Galerie 50 fil. Suprasolviri se primesc cu mulțămîță și se vor publica și pe cale ziaristică. Venitul curat este destinat pentru augmentarea bibliotecii parohiale din Galați. Program: I. Ruga dela Chiseteu, comedie populară într'un act, de Iosif Vulcan. II. O ședință comunală, comedie în 2 acte, de George Stoica. După producțiune urmează dans. Va cânta fanfara națională din Galați.

— **Concertul d-șoarei I. Moldovean.** Duminecă în 26 Febr. a concertat în Sala cea mare a hotelului »Paris« D-șoara Iuliana Moldovean. La concertul acesta însă publicul din Făgăraș din mai multe cauze nu s'a prezentat decât în număr foarte mic. Cauzele acestea ar fi: că a fost programul internațional, de cari programe Domnii din Făgăraș să cam tem de când cu balul »Crucei Roșie«, apoi, că publicul făgărașan de almintrelea iubitor de petreceri s'a cam săturat de așa multe petreceri, concertate etc.

Ce privește pe D-șoara I. Moldovean însă trebuie să recunoaștem, că a executat cu multă îndemănare programul ce și l'a ales. Cu voaceai curată și dulce ne-a delectat încât aplauzele erau să nu mai înceteze, de asemenea bucățile cântate și cu violina au reușit pre deplin.

Talentul D-șoarei, care este numai la începutul carierei sale ne promite foarte mult.

Înfățișarea D-sale simpatică și dragă-lasă de asemenea vor să-i asigure mari succese în venitor.

Regretăm, că din cauzele mai sus înșirate publicul nu a cercetat după vrednicie acest Concert.

— **Chinematograf în Făgăraș.** Unul dintre cele mai bune și cel mai perfecționat este Chinematograful »Olympia« care de prezent ne ține de urât făgărașenilor în hotelul »Transilvania« din loc. Să nu întrelase nime a cerceta acest Chinematograf al cărui program să schimbă tot a doaua zi arătând chipuri foarte instructive, hazlii și nu strică de fel ochii.

— **Cununie** D-nul Ioan Nistor învățător și Maria Iancu din Hârseni și-a serbat cununia religioasă în 26 Februarie a. c. Felicitările noastre.

— **Trăznet în timp iarnă.** Duminecă în 13 l. c. s'a deslănțuit peste comuna mărginașă Cenadul-sârbesc o furtună puternică, ca în dric de vară. Nori grei se luminau din când în când de fulgere strălucitoare. Deodată mânia cerului sa descărcat într'un trăznet îngrozitor asupra unei case dela marginea satului, ologînd în treacă o femeie bătrână, care stetea în prispă. și fulgerând în acelaș moment, doi copilași nevinovați ai cantonierului, unul de 6, celălalt de 4 ani, cari se jucau cu alți patru prietini lângă drumul de fier

E tragic, că pân' ce bietul tată se bocește la căpătâiul odoarelor sale ce zac pe catafalc, mama lor e la Budapesta, unde în acelaș ceas, când i-au murit copilașii, petreccea pe bolnava sa mamă, care murise cu o zi înainte la un spital, în drumul cel de pe urmă.

— **Starea financiară a ex-sultanului.** Ex-sultanului Abdul Hamid se află într'o situație financiară penibilă. Dânsul nici până azi n'a putut ridica suma de 60.000 fuști turcești depeși la scursula din Constantinopol a creditului Lyonez.

Documentele necesare pentru ridicarea banilor sunt gata iscălite de ex-sultan. Bani îi va primi guvernul, care apoi îi va preda ex-sultanului.

Este interesant, lângă iscălitura cu caractere turcești, ex-sultanul a scris și inițialele numelui său cu litere latine.

— **Un pretore ca și care ar trebui să fie mulți.** Ziarele din Oradea mare au publicat zilele trecute un caz caracteristic. Un biet țaran român vrea să-și cumpere bilet de călătorie pe tren. Neavând bani mărunți voiește să dea coroane. Cassariul răstîndu-se la el, în loc să-i deie bilet, »more patria« îl injura. Din întâmplare era de față și un pretore (maghiar) care scandalizându-se de purtarea funcționarilor a cercat să-l apere. Numai atât i-o tebut. Cassarul l'a apostrofat și pe el cu vorbele: »Rușine că avem așa un pretore.« Din acest incident făcându-se mai târziu cercetarea disciplinară în contra funcționarului, respectivul din pedeapsă a fost tras și pedepsit. Așa ar trebui să fie pretori: apărători ai poporului oropsit.

— **Membri pe viață.** Tinărul culegător-tipograf din tipografia arhidiecezană, Romul Budoiu, însuflețit de mersul afacerilor »Reuniunii sod. români din Sibiu«,

s'a înscris membru pe viață al ei cu taxa de 50 cor. plătită. El este primul între calfe, care a ținut să sprijinească Reuniunea în felul acesta vrednic de a fi imitat și de alții, cari au mijloace materiale.

— **La fondul de 20 bani.** pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare al »Reuniunii meseriașilor români sibiieni«, au mai dăruit: Ilie Bucur, sodal lăcătuș, 20 bani; d-na Aurelia Băncilă n. Preda (Avrig) și soțul ei Miron Băncilă, învățător (Sântioana), 1 cor; Andreiu Jondrea, sodal lăcătuș, 20 bani; Dr. Andreiu Nicola, adv. (Câmpeni), 45 bani Zaharie Tilicea, paroh (Vaidei), soția sa Salomia n. Basarabă și copiii lor Aurelia, Victoria, și Valeriu cor. 1.60 și Eugenia Tordășianu, profesoară, 10 bani.

— **La fondul »Episcopul Nicolae Popea,** pentru masa învățăceilor meseriași al Reuniunii sodalilor români din Sibiu, au mai dăruit: Maria Togan (Gușterița), în amintirea soțului său zilerul Simion Togan, 1 cor., Adrian Dan, învățăcel lăcătuș, 50 bani, Romul Doctor, capelan (Hașfalău) și soția sa Livia, 2 cor., Învățăceii rom. din fabrica de lăcătușerie Wagner și învățăcelele din atelierul de croitorie I. Hăra, din venitul curat al reprezentației teatrale, date în Reuniune, 1 cor., și Vic. Tordășian, prezident 10 bani.

— **Insoțire de credit satească sistem Raifeisen** s'a înființat în comuna Hașfalău. Vredicia pentru înjghebară acestui așezământ folositor în Hașfalău îi revine tinărului capelan Romul Doctor. Statutele însoțirii fiind aprobate, ea s'a declarat aderentă a »Centralei însoțirilor« noastre, proiectată de »Reuniunea rom. de agricultură sibiiană«.

— **La »Reuniunea sodalilor români din Sibiu.«** au fost primiți următorii membri ordinari: Ioan Rotariu (orig. din Sibiu) Andreiu Jondrea (orig. din Sibiu cu 2 clase reale), sodali lăcătuși; Demetriu Marcu (orig. pin Cârța săs), Nistor Naglas (orig. din Orăștie sodali măsari; Ioan Țața (orig. din Săliște), sodal bărdăș; George Crețu (orig. din Comăna inf.), sodal faur; Teodor Popelea (orig. din Sâncel), Augustin Crișanu (orig. din Apahida rom.) și Nicolae Luca (orig. din Ocna-Sibiului), sodali cismari. În șirul membrilor ajutători s'a înscris dl Nicolae Peicu, abs. de teologie.

— **Inșelătorie.** În timpul prezent prețul sămînței de napi pentru nutreț, s'a ieșit în mod înbucurător. Se pot căpăta cu a treia parte de preț calitatea cea mai bună. Și totuși pre lângă toate acestea, precum suntem informați, mai mulți vânzători din Moravia, liferează comercianților din provincie, sămînța de napi din Bisenz, cu prețuri primitive. În general este cunoscut, că acolo se află adusă din Rusia, care este fără germene, și să amestecă cu sămînță veritabilă, și pe acestea apoi le vinde comercianților noștri, cari precum să vede, nu le cunosc. Dar ceice voiesc a nu avea neplăceri mai târziu, în interesul lor propriu, să se ferească de a cumpăra sămînțe de napi aduse din Bisenz. Înainte de a le folosi, să le încerce, dacă incolțesc sau nu.

— **Cine este dușmanul bucuriei omenești?** Cum putem învinge dușmanul? Cu acestea două întrebări se ocupă brășura cea mică ce a apărut acum de curând și care se trimite gratis și franco la orice om,

dacă o cere prin carte postală dela *Apotheca Kriegner*, Budapest Kálvin-tér.

— **In atențiunea economilor noștri.** Firma de întreprinderi comerciale pentru mașini agricole și industriale a lui **Szücs Ödön** (Budapesta VI, Nagmező utca 66) care s'a înființat în anul 1880, trimete gratis și franco, cu plăcere, fiecărui interesat prețul curent și preliminarul economic și de mașinării. Această firmă renumită și recunoscută ca populară în cercurile competente și experte de mult liferează economilor cele mai bune și mai renumite motoare de imblătit. Deci se recomandă cu toată încrederea la toți economii noștri firma amintită, care liferează pe lângă garanție cu prețuri favorabile.

— **Să caută** un tânăr absolvent de 6 cl. gimnaziale, pentru a fi aplicat în calitate de practicant în farmacia „*La Inger*”, din Târlungeni, com. Brașov. Oferte să pot face până la 10 Martie st. n. 1911. Informațiuni amănunțite de la farmacistul *Votsch Otto*, Tatrang, Brassó m.

A apărut:

Statutele pentru folosirea și manipularea pădurilor

Se află de vânzare la tip. C. Popp.

◀▶ Prețul 5 coroane. ▶◀

Din povețele țaranului cuminte.

... Hei da de mult nu ne-am mai întâlnit! Nu, căci și io î-mi am năcazurile mele. Ș'apoi a și fost frig în ăstea câteva zile de să nu-ți lași nici cănele pe afară. Acum, har Domnului s'a mai domolit vremea, s'au mai împuținat gândurile și deaceia mă vedeți iar în mijlocul vostru

Așa-mi pare de bine, că vă văd în jurul meu ascultând sfaturile-mi părintești, cari de multe rele o să vă scape, cât ași sta zile întregi să vă dau povețe pentru traful cel greu al vieții. Ș'acum să vă spun mai departe despre ticăloșii și nefericiții ăia de beutori, cari își strică numai sănătatea și mănă binele său și al familiei lor. Câte năcazuri sunt, câte primejdii se aud, câte nefericiri se 'ntâmplă, celea mai multe, de nu chiar toate izvoresc din spurcata de beatură. Sudălmile, injurăturile, vorbe slabe, furturile, mișeliile și uciderile au de mamă afurisitul de rachiu. Inși-vă ați văzut și auzit lucruri, care de care mai înfiorătoare, cum cutare om beat fiind s'a certat cu un altul, pe care în urmă l-a omorât, sau că cutare a furat, ori a luat cu puterea și altele de felul acesta.

Voiu lăsa acum pe beutori în știrea D-lui, căci mi și greață să vă mai vorbesc despre starea lor ticăloasă și afară be aceia și voi vă veți fi săturat la auzul atâtor rele și nefericiri, ce se nasc din beatură și vă voiu spune numai o întâmplare șoadă, ce-am pățit-o cu un beutor. Intr'o zi de sârbătoare, pela ameazi, când toți oamenii erau dinaintea porții lor, treceam pe ulița cea mare a satului. Mergeam, cuprins de gândurile mele, când deodată văd înaintea mea o nămilă de om, de să pue mâna pe tine, îndată te-ar zdrobi, era adecă Ioanu Grosului, ăla ce-și bate mereu nevasta și copiii. Vine la mine și 'ncepe să mă sudue, fără să-i fi zis eu nimica și apoi imi intin-

de nește boboațe. Eu n'am vrut să iau zicându-l, că să le ducă copiilor lui și atunci ca și când i-aș fi pus foc pe cap, o dat să se ripieadă la mine, eu m'am dat la o parte, iar el cât era de lung și de zdravăn s'o întins de alungul drumului, încât râdeau oamenii să moară de ticăloșia lui.

Din pățania asta a mea puteți învăța și voi, dragii mei! că nici când să nu vă faceți treabă cu oamenii beutori, să-i încunjuțați de 7 kilometri și să vă feriți de ei ca de ciumă.

Puneți la inimă sfaturile bune, ce vi le-am dat până acum și să nu vă dedați nici când cu blăstămata de beatură, mai ales cu spurcatu de rachiu, căci ăla vă bagă în groapă de vie. Mai bine vedeți-vă de năcazurile voastre, faceți toate la timpul lor și atunci veți fi cinstiți nu numai de oameni, ci și de Tatăl din cer.

Acum vă laz cu D-zeu și altă dată când ne-om mai întâlni vă voiu spune despre alte lucruri bune și folositoare, de cari aveți mare lipsă în toată viața voastră.

Badea George.

POEZII POPORALE.

— Din Ohaba, comit. Făgăraș. —

Culese de *Valeriu Crișan*.

Mai badițo păr galbin
De doru tâu mă leagân,
Cum să leagănă iarba
Când o taie cu coasa,
Dacă pică 'ngălbinește,
Așa doru mă topește!

Spune-mi măndro și ghicește
Codru de ce 'ngălbinește?
Voinicu de ce 'nbătrânește?
— Codru de doru frunzii,
Voinicu de doru mândrii,
Codru de zăpada grea,
Voinicu de inimă rea!

Cine trece pe sub sat
Cu capu în jos plecat,
Cred, că-i badea fermecat
De două fete din sat
Cu tină dela fântână,
Să nu mai aibă hodină
Și cu floare de cicoare.

Foaie verde ruptă-n tri
Merg voinici de pe aci,
Câte unu, câte doi
Până să duc dela noi
Câte unu, câte cinci
Până să duc de pe aici.

Cântă cucu-n vârful de fag
Nu vine cine mi-i drag,
Are-acasă măștihoiu
L'o trimis în cump la boi
Nu poate veni la noi.

Badea meu cel de demult
Nu gândi, că te-am urât,
C'am pus gând să te urăsc,
Dar ca tine nu găsesc.

Măndro, vai frumoasă ești
Colea când te rumenești,
Iar când nu ești rumenită
Ești ca dracu de urâtă.

Eu cu mândra tot glumesc,
Ea gândește c'o iubesc,

Eu cu mândra răd pe creangă,
Ea gândește, că mi-i dragă!

Cine trece pe uliță
Trandafir și rujuliță,
Trandafir e badea meu,
Rujuliță v'oi fi eu!

Auzită dela *Tămăș Idomir*
june din Ohaba.

Piața de bucate în Făgăraș.

18 Februarie (3 Martie) 1911.

Grâu	pro 100 kl. cor.	20.—
Secară	» » » » »	13.—
Ovăs	» » » » »	13.—
Orz	» » » » »	13.—
Cucuruz vechiu » » » » »		10.—
Cucuruz nou	» » » » »	10.—

Prețul cărnii:

1 Klgr. Carne de vită	cor.	1.36
1 » » » » vițel	»	1.20
1 » » » » porc	»	1.44
1 » Untura	»	1.80
1 » Unsoare	»	2.—

POȘTA REDACȚIEI.

R. S. în G. Ați avut frig în odaie când ai scris articolașul, căci pe noi nu ne-a putut încălzi de loc.

N. D. în Predeal. Poesia D-tale ne face impresia, că ești certat cu „musa”, căreia îi împloară poezii atâtea rugăciuni.

Gaveta. Articolul maghiaro-fob miroasă de departe a paprica de Seghedin.

Loc deschis.*)

Mult stimat Domnule Redactor!

Vă rog binevoști a pulica în prețutul D-voastră zia la loc deschis, următorul comunicat.

A „Fogaras és vidéke” 1911. február 26-án megjelent számában „a Hírek között” „Kaszinói hír” czimen közzétett azon közleményre vonatkozólag, mintha nekem elintézetlen lovogias ügyem volna; kijelentem, hogy a ki ilyet állit róllam, azt aljas rágal-mazónak és közönséges gazembernek nyilvánítom ki, a mit ségedeimnek hozzám és Dr. Pinție Aurel úrhoz csimzett és lentebb közölt levéllel igazolók.

Tekintetes

Dr. Popescu Tivadar és Dr. Pinție Aurel
úrnak

Fogarason.

Mellékelve küldjük a köztetek és Dr. Darányi Kálmán és Bartalits Ferencz között felmerült lovogias ügyben felvett jegyzőkönyvet. Ezen jegyzőkönyvből kitünik, hogy mi utasításotok folytán nem emeltünk kifogást Dr. Darányi Kálmán és Bartalits Ferencz urak ellen, mintha elintézetlen lovogias ügyük volna Dr. Paguba Virgil urral, hanem kijelentettük, hogy leveletekben nincs semmi sértés és hogy nem is volt szándékotok ellenfeleiteket megsérteni. Mindezek daczára ellenfeleitek fegyveres elégtételt kértek. Mi ohajotoknak megfelelőleg, kijelentettük nevetekben, hogy hajlandók vagyunk fegyveres elégtételt adni és miután ellenfeleitek a kardot javasolták, mi azt elfogadtuk.

Miután megállapítottuk a párbaj feltételeit, idejét és helyét, azonban nézeteltérés merült fel köztünk a tekintetben, hogy el-

*) Pentru cele cuprinse sub aceasta rubrică Redacția nu ia nici o răspundere.

lenfeleitec a szurás megengedését is kérték, mi pedig ezt mint elévült intézményt kifogásoltuk.

Ezek után közösen megállapodtunk, hogy e kérdésben egy általunk közösen megválasztandó bíró döntsön és miután ellenfeleitec Szabó Károly intéző urat hozták javaslatba, mi azt elfogadtuk.

Miután Szabó Károly hozzánk intézett levele értelmében ezen onorificus állást nem fogadta el, ez ügyben ujabban többször tárgyaltunk és kijelentettük ellenfeleitec segédjeinek, hogy miután mi elfogadtuk az általunk ajánlott bírót, fogadják most ők is el a mi ajánlatunkat és erre az egyes bírói állásra előbb Dr. Wenter Gusztáv brassói ügyvéd urat, majd később Dr. Moldován György alsó-árpási orvos urat és végre Dr. Perfia Titus fogarasi orvos urat ajánlottuk, de ellenteleitec ezek közül egyiket sem akarták acceptálni.

Ezek után ellenfeleitec egy oldalilag elakartak állni a fent közösen eldöntött egyes bírótól és több tagból álló bíróságot kértek, a mit mi elutasítottunk, részben abból az indokból, hogy az egyes bíró mellett már közösen döntöttünk, részben miután mi elfogadtuk az általunk ajánlott Szabó Károlyt bírónak és ellenfeleitec az általunk ajánlott három egyénből egyet sem akartak elfogadni, a mire az ügyet befejeztük.

Ezek után részetekről az ügyet a lovasgiasság összes szabályai szerint befejeztünk jelentjük ki.

Fogaras, 1910 Augustus 23.

Maradunk őszinte barátaitok:

Dr. Pandrea Livius Dr. Serbán Miklós.

Mindezekből világos, hogy nem nekem, hanem Dr. Darányi Kálmánnak és Bartalits Ferencznek van elintézetlen ügye, még ha egyoldalú információjukra eljárásukat a katonai felettes hatóságuk korrektnek is jelentette ki.

Meg vagyok győződve, hogy ha Dr. Darányi Kálmán, katonai felettes hatósága tudomást szerzett volna ségedeimnek ezen fent közölt leveléről, az eljárást ellene feltétlenül megindította volna és megállapította volna egyttal azt is, hogy Dr. Darányi Kálmán mikor a bátorságot a világon megszogatták, az utolsó pad sorokban foglalt helyet.

Dr. Popescu Tivadar
ügyvéd.

Făgăraș, în 2 Martie 1911.

Primiți D-le Redactor espresiunea deosebitei mele stime.

Dr. Teodor Popescu
advocat.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Publicațiune.

In comuna Toderița, la primăria comunală, să află de vânzare un bun
VIER de prășilă,
în etate de 2 ani, cu certificat.

Să vinde cu garanție, cu prețul de strigare dela 120 cor. în suș, unde să vor putea ajunge cu târgul.

Toderița, la 18 Faur 1911.

Petru Luca,
primar.

DE VÂNZARE

o prăvălie și o cârciumă

aflătoare într'o comună mare românească nu tocmai tare departe de Făgăraș. Prăvălia și cârciuma e provăzută cu licenție proprie de beuturi spirtuoase și de tutun, afacerea e bine cercetată unde să face vânzare zilnic de 50—60 cor. despre care proprietarul garantează. Casele constau din 5 încăperi o culină de iarnă și vară, curte, șură, grajd, fântână, grădina de legumi și de pomi etc. etc., din cauza bătrânețelor înaintate să vinde din mână liberă

Informații mai deaproape să pot lua la administrația foaiei noastre.

3-3

Moșie de arândat.

Domnul Zimmermann Johann organist din comuna Netuș, lângă Hendorf, dă în arândă moșia sa de pe hotarul Netuș, în graniță cu Jabenii în mărime de 100—130 jugere catastrale pro 1911, eventual și pe mai mulți ani. Pășune bună de oi și vite.

Doritorii de a exploata să se adreseze la proprietarul:

Zimmermann Johann,
organist

u. p. Hegen.

în Netuș.

A apărut în editura tipografiei noastre, hazlia comedie populară într'un act:
Țigănuț la pețit

scrisă în versuri, de d-nul **Emanoil Corfariu,** cantor. — Cine voiește să rădă și când este supărat, să cumpere aceasta broșură, care costă **numai 16 filleri,** plus porto 5 filleri, (să prinesc și în mărci postale) și să află de vânzare la tipografia C. Popp în Făgăraș.

De același autor va apărea în editura noastră și alte 5 diferite piese teatrale, tot atât de hazlii.

Nu mai sunt dureri de stomac!



Medicamentul de casă patentat iarba amară a cocoșului după o folosință de câteva zile încetează cu totul lipsa de apetit, vârsarea nervositatea de stomac, diareea și orice durere de stomac.

Prețul unei sticle mici 80 fil.

x x O sticlă mare 2 cor. x x

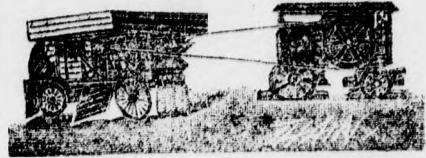
Trimete în provincie 6 sticle mici sau 3 sticle mari cu rambursă depozitarul.

Szentgályi Dániel, farm., Gödöllő

Să vă păziți de imitații! Veritabile sunt numai când pe dop și pe acoperiș e patenta: „elix fumar. off”

Dacă D-ta

voiești
să cumperi
motor de îmblățit



corespunzător economiei și prestațiunilor favorabile

cu câștig, pe lângă condițiuni corespuuzătoare de solvire, și pe lângă **toată garanția,** atunci adresează-te la firma de întreprinderi de mașini agricole și industriale

SZÜCS ÖDÖN

Budapest, VI. Nagymező utca 66

care trimete cu toată plăcerea, ori cui, la cere, **prețurentul și preliminarul său** de mașini agricole **gratis și franco.**

FÂN și OTAVĂ

prima calitate, se află
de vânzare

► în cantitate mare și mică la:
Dr. Ioan Șenchea, adv. în Făgăraș.

Cinematograful

„OLIMPYA”

cel mai perfecționat și cunoscut
din Ungaria

a sosit în Făgăraș și dă reprezentații în sala hotelului „Transilvania” și arată chipuri de prima clasă, foarte instructive, hazlii și nu strică la ochi.

Dă reprezentații în fiecare seară și tot
a doua zi program nou.

Inceputul la 8 oare seara.

Joia și Duminecă 2 reprezentații, la 4^{1/2} d. a. și la 8 oare seară. Lumină electrică, încălzit și muzică. Prețurile de intrare: locul I 1 cor., locul II 70 fil., locul III 40 fil., loc de stat și galerie 30 fil.

Soldații și copii sub 10 ani: 20 fil.

Joia și Dumineca la 4^{1/2} oare d. a.

►►► cu prețuri reduse. ◀◀◀

Se roagă de binevoitorul sprijin

Direcțiunea.

Un ucenic să primește numai decât în legătoria de cărți a d-lui Ioan Hațiegan compactor în Făgăraș.

ATTENTIUNE.



"AIDA" VERGE și BLUE STAR CONTINENTAL

hârtie de cigarete veritabilă numai cu insigniile ce se văd pe anunț!

FERȚI-VA DE IMITAȚIUNI FĂRA VALOARE!



Trimiteți băieți la cursul
practic de altoit!

„MUGURUL”
însoțire economică-comercială,
ELISABETOPÖLE (Erzsébetváros) Kisküküllőme.

!!! Altoi de viie !!!

!!! Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid !!!



Calitate distinsă
pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de VIN și de masă. VIȚĂ americană cu și fără rădăcini, OCHIURI de altoit, viță europeană cu rădăcină.

Să afle de vânzare
la
Insoțirea econ.-comercială
„MUGURUL”

ELISABETOPOLE (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.
Material disponibil în altoi peste două (2) milioane.

Școalele de altoi nu fost atacate de prenosporă.
Altoi desvolțați la perfecțiune.

La cumpărări pre credit cele mai ușoare condiții
plătire pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.
Insoțirea primește elevi gratis pentru învățarea altoitului și manipularea școalei de altoi.

!!! Replantativă viile cu altoi dela firmă română !!!

Români! Trimiteți băieți la cursul practic de altoit !!!

AVIS!

Subscrisul aduc la cunoștința On. Public român, că am luat asupra-mi în regia proprie renumitul

Restaurant Promenad

din Brașov, (colțul promenadei de jos) și'l voi conduce sub supraveghierea mea proprie.

◀ BUCĂTĂRIE ESCELENTĂ. ▶
Vinuri curate. Bere de Steinbruch.

Serviciu cu atențiune și prompt.

Să recomandă tuturor patrioșilor români cari merg sau să reîntorc din România prin Brașov a cerceta restaurantul amintit.

cu stimă
Stefan Suciu
restaurator.

Fratii GINGOLD, Brasov
Strada Hirscher Nr. 4.

Recomandă On. public bine asortata și marea
Prăvălie de coloniale, fructe sudice, zarzavaturi, poame și struguri.

— Fabrică de Conserve de pește. —
Pește proaspăt. DEPOU de pește sărat,
în engros și en detail.

Cu prețurile cele mai ieftine.

Comandele primite se efectuează prompt cu poșta și cu gara, zilnic.

NB. Prețuri curente la cerere să trimit gratis.

Spre binevoitoarea luarea aminte celor ce se căsătoresc!

INELE de logodnă precum și DARURI de NUNȚĂ
cari și în **RATE** să pot plăti.

Izvorul cel mai potrivit de cumpărări!

Cele mai frumoase oroloage de: **ZENITH** și **OMEGA** de aur, argint și de oțal. — **OROLOAGE** de **Schäffhausen**, de aur și argint provăzute cu atestate.

Mare asortiment în obiecte de **Aur, Argint și Argint de China**. — Oroloage de deșteptat, și tot felul de pendule. — **Gramofoane** cu cele aparținătoare plate de cântece luate mai noi.

Să afle de vânzare cu prețuri ieftine la

Rosenbaum József giuvarier și ciasornicar
Făgăraș, piața mare nr. 17.

TIPOGRAFIA
și **LIBRARIA POPORULUI**
Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).

Tipografia execută ieftin și conștiincios:

<p>Acții. — Afize. — Bilanțuri. Bilete de cununie. — Bilete de logodnă. — Bilete de vizită. — Broșuri. — Circulare. — Convocări. — Chitanțe. — Cuverte cu firma. Erogațiuni. — Invitări. — Jurnale de bancă. — Libele</p>	<p>de depuneri. — Necroloage. Note. — Obligațiuni. — Percepțiuni. — Protocoale. — Programe. — Statute, și diferite tipărituri dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, — cu prețuri moderate. —</p>
---	---

Comandele din afară se efectuează repede.

La librărie se află pentru ambele confesiuni tot felul de **tipărituri oficioase** pentru agendele bisericesti și scolare; **cărți de școală și de literatură populară**, revizite de scris, etc

CALENDARUL pre anul 1911.
să afle de vânzare cu prețuri originale: